

Wandelsporen Ommen - Vroomshoop

Auteur: Marycke Naber

Besthmenerberg, landgoed Eerde, Den Ham, Zandstuve

Vanaf station Ommen loopt de route over de Besthmenerberg met uitkijktoren, via landgoed Eerde met kasteel en de Eerder Achterbroek naar het brinkdorp Den Ham. Vervolgens over de Mageler Esch met een joodse begraafplaats en door natuurgebied de Zandstuve naar station Vroomshoop. 70% onverhard!

Wandelsporen is een serie wandelingen van station naar station. Deze zijn gebaseerd op diverse wandelgidsen van Marycke Naber, zoals Wandelsporen rond Zwolle en wijde omgeving, het Geert Grootepad (uitverkocht, wel verschenen op naberpaden.nl) en De mooiste landgoedwandelingen in Salland en de Achterhoek. Daarnaast op delen van het Twentse Kapelletjespad (ook te vinden op naberpaden.nl) en op wandelingen die Marycke heeft georganiseerd voor de Wandelpool (wandelpool.nl).nn

Routebeschrijving

Station Ommen - station Vroomshoop (17 km, bushaltes na 5 en 9 km)

NB De paden in de bosgebieden kunnen modderig zijn.

Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bus.

- Ga vanaf het station RA, steek aan het eind de asfaltweg over, ga RA en meteen na het spoor LA, De Kamp.

1. Bij het kruispunt ga je LA, Bergweg. Houd bij de kruising (links de Besthemer esweg) rechts aan over de asfaltweg.

- Ga meteen daarna schuin LA achter het huis langs, aan het eind van het pad schuin LA. Het karrenspoor gaat over in een zandweg.

2. Houd bij de Y-splitsing links aan. Ga bij de driesprong LA, na ca. 50 m schuin RA langs de hei. Loop bij het asfaltpad RD.

Linksaf leidt het pad naar de plek waar van 1925 tot 1938 bijna jaarlijks Sterkampen plaatsvonden. Daar kwamen duizenden mensen uit de hele wereld op af om de 'nieuwe wereldleraar' Krishnamurti te horen spreken in een openluchttheater op het terrein.

In de Tweede Wereldoorlog werd het Sterkampterrein door de bezetter ingericht als strafkamp. Dit Kamp Erika was een van de ergste kampen in Nederland als het gaat om mishandelen van en moord op gevangenen. Vanaf 1944 was Herbertus Bikker, de 'beul van Ommen', er werkzaam. Hij maakte deel uit van de vaste knokploeg van het kamp en maakte nietsontziend jacht op verzetsmensen en onderduikers. Hij was een van de zeven oorlogsmisdadigers die op 26 december 1952 ontsnapten uit de koepelgevangenis te Breda en is in 2008 in Duitsland overleden.

Na de oorlog tot eind 1946 is het kamp gebruikt om er zo'n 2000 collaborateurs op te sluiten. Tegenwoordig is vakantiecentrum Besthmenerberg er gevestigd.

- Houd rechts aan, de 34 m hoge Besthmenerberg op. Deze maakt deel uit van de in de voorlaatste ijstijd gevormde stuwwal de Sallandse heuvelrug.

- Loop bovenaan RD langs de uitkijktoren. Zijpaden negeren, blijf op de kruisingen met een brede zandweg en een ruiterspad RD lopen.

3. Houd daarna bij de Y-splitsing links aan. Bij een open gebied met in de verte het Besthmenerven buigt het pad naar rechts.

- Loop RD tot de Gerrit van Beestenbank met een mooi uitzicht op het ven. Loop dan terug en houd even later bij de Y- splitsing links aan.

- Volg het heuvelachtige kronkelpad, blijf bij de kruisingen met een brede zandweg en een mountainbikepad RD lopen.

- Steek de (drukke!) asfaltweg met fietspaden over en loop RD over de zandweg. Volg deze langs een aantal pachtboerderijen en voormalige dienstwoning 'De Drie Sparren'.

4. Ga bij de hoektoren aan de slotgracht van kasteel Eerde schuin LA over het graspad, bij de vijver RA en dan het 1e graspad RA naar de toegangspoort van het kasteel.

Je liep door het parkbosvak dat Natuurmonumenten (sinds 1965 eigenaar van landgoed Eerde) in 2016 in de 18e-eeuwse Frans-classicistische quinconcestijl heeft hersteld. Aan het eind van het graspad staat een informatiebordje daarover.

In 1227 stond er al een Huis Eerde, dat de beruchte roofridder Evert van Essen liet uitbouwen tot een sterk kasteel. In de Middeleeuwen is het tweemaal belegerd en verwoest. Het huidige kasteel uit 1715 is gebouwd door de familie Van Pallandt. Vanaf 1934 was tot voor kort in het huis een internationale school gevestigd, op de periode na dat de Duitsers het kasteel in beslag hadden genomen. Sinds 1965 heeft Natuurmonumenten het landgoed in bezit.

Als je naar bushalte Kasteel Eerde wilt, loop dan de klinkerweg tegenover de ingang van het kasteel af.

- Ga met je gezicht naar het kasteel LA over de halfverharde weg, verderop breed graspad.

- Steek na het witte hek de asfaltweg met fietspaden over en loop RD, J.H. Machielseweg, een halfverharde weg met fietspad.

Nergens anders in Nederland is het oorspronkelijke kampenlandschap van akkers, weilanden, houtwallen, bos en heideveldjes zo goed bewaard gebleven als hier in het Eerder Achterbroek. De monumentale hoeven zijn nog steeds in gebruik, waarbij men streeft naar de verbouw van authentieke graansoorten. Het 300 ha grote gebied is onderdeel van landgoed Eerde.

5. Pad naar links negeren, loop bij de viersprong RD, houd bij biologisch melkveebedrijf en ijsboerderij de Meulenhorst links aan (koffie enz. in de ijswinkel, zelfbediening).

- Ga bij de zandweg met fietspad RA. Blijf de bochtige weg volgen, houd op de driesprong bij paddenstoel 20877 rechts aan, richting Den Ham.

6. De halfverharde weg met fietspad kruist het meanderende riviertje de Bevert. Steek aan het eind de voorrangsweg over en loop RD, Ganzenmars.

- Waar in de bebouwde kom van Den Ham de weg naar links buigt, loop je RD over het tegelpad resp. klinkerpad.

- Steek daarna de weg over en loop verder over het tegelpad links van de weg. Ga aan het eind daarvan LA, Magelerweg, dan de 1e straat RA, De Mute.

7. Ga na de bocht naar links RA over het asfaltpad, Drift, aan het eind van de (inmiddels) straat RA en na huisnr. 55 LA over het klinkerpad, Tikspad.

- Ga aan het eind (rechts de voormalige gemeenteschool uit 1881) LA (Grotestraat). Na huisnr. 12a leidt een steeg naar de kruidentuin van IVN Den Ham - Vroomshoop.

Rechts bevindt zich de protestantse kerk met een vroeg-gotische toren, gebouwd omstreeks 1400. Zie het informatiebordje. Naast de kerk staat een oorlogsmonument.

Als je naar bushalte Den Ham Smitstraat wilt, ga dan na de kerk RA (Brinkstraat), aan het eind RA, Smitstraat.

- Houd links aan langs de Brink met de muziektent (Herberg Swaen bevindt zich aan de overkant), loop daarna RD en houd bij richtingwijzer 16957 rechts aan, Voorstraat.

- Ga aan het eind (rechts bakkerij Kaptein met theetuin) LA, Esweg, langs eetcafé 'n Esch, dan de 1e weg RA, Holleweg.

8. Weg naar rechts negeren, houd op de driesprong bij de joodse begraafplaats rechts aan. De klinkerweg gaat hier over in een zandweg.

- Ga na de ruime bocht naar links de 1e zandweg RA (Holleweg), aan het eind RA, een asfaltweg (Achteres).

- Ga voor de voorrangsweg RA over het fietspad, steek meteen LA de weg over en loop RD, Veldsweg. De klinkerweg gaat over in een zandweg.

- Steek de Dennenweg en het ruiterspad over en loop RD over het smalle bospad. Ga aan het eind LA.

Je betreedt natuurgebied De Zandstuve. Tot de tweede helft van de 19e eeuw was het gebied, net als de omringende gronden, woest en ledig. De boeren van de Hammer en Linder Marke hadden er altijd heiplaggen en strooisel afgegraven om er de bodemstructuur van hun akkertjes mee te verbeteren. Vanwege overbegrazing door schaapskuddes nam de zandverstuiving in dit gebied ernstige vormen aan.

Toen eind 19e eeuw de kunstmest was uitgevonden, werden alle veen- en zandgronden in de omgeving ontgonnen, behalve de Zandstuve. Die werd verkocht en tot productiebos omgeschapen, ook om het stuifzand tegen te gaan. Sinds 1981 is het gebied in beheer bij Landschap Overijssel. Door het kappen van een deel van de naaldbomen is sinds die tijd een gevarieerd bos ontstaan.

9. Ga aan het eind van het pad RA langs de afsluitboom over de zandweg, dan het 2e pad (in de bocht naar rechts) LA langs de afsluitboom.

- Ga aan het eind van het heideveld LA en meteen RA. Steek de klinkerweg over en loop RD langs de afsluitboom.

10. Pad naar links negeren, ga bij de kruising schuin RA. Ga aan het eind van het pad RA, dan het 1e pad LA.
11. Ga aan het eind (links een open plek) RA. Houd op de driesprong bij wandelpaal B60 links aan, loop bij de schuine kruising RD.
- Houd rechts aan omhoog, loop bij de vier houten paaltjes RD, houd voor de oude eik links aan, ga daarna schuin RA naar de asfaltweg met fietspad.
12. Ga meteen de 1e straat RA, Koninginneweg, dan de 1e straat LA, Van Stolberglaan. Ga de 1e straat RA, Frederik Hendrikstraat.
- Loop na de bocht naar links bij het kruispunt RD, Willem de Zwijgerlaan, ga aan het eind RA, Marijkestraat, aan het eind daarvan LA (Julianastraat).
 - Twee straten naar rechts negeren, ga na het kerkelijk centrum Irene RA, Burgemeester Koetjestraat. (Loop voor café Kremer nog even RD.)
 - Houd links aan en ga dan schuin RA langs activiteitencentrum Het Punt met horeca. Houd daarna links aan, ga aan het eind schuin LA langs de klinkerweg.
 - Steek het dubbele fietspad over en loop vanuit het spoortunneltje de trap op naar het perron van station Vroomshoop.

Praktische informatie

Bos en hei, heuvel, landelijk gebied, brinkdorp. 70 % onverhard

Kijken

Kruidentuin achter het Middendorpshuis, Grotestraat 4, Den Ham

Eten en drinken

Stationsrestaurant Spoor 7, Stationsweg 35, Ommen, 0529-462606, di t/m zo v.a. 9.00

't Laarbos Pannenkoeken & meer, Stationsweg 31, Ommen, 0529 745 031, laarbos.nl

Grand Café Paping, Stationsweg 29, Ommen, 0529-451945,

hampshirehotelspapaping.com

Ijsboerderij de Meulendorst, Achterbroekweg 1, Ommen, 0546-671363, meulendorst.nl.

Veel picknicktafels, koffie enz. in de ijswinkel, zelfbediening

IJssalon Toscana, Brink 5, Den Ham, 0546-852543, ijssalon-

toscana.nl/vestigingen/toscana-den-ham

Herberg Swaen, Brink 17, Den Ham, 0546-338226, herbergswaen.nl

Bakkerij Kaptein met theetuin, Molenstraat 2, Den Ham, 0546-671356, bakkerijkaptein.nl

Eet- en speciaalbiërcafé 'n Esch, Esweg 9, Den Ham, 0546-671529, nesch.nl

Café-restaurant Kremer, Julianastraat 34, Vroomshoop, 0546-643804

Horeca in activiteitencentrum Het Punt, Burgemeester Koetjestraat 2-4, Vroomshoop, 0546-705050, activiteitencentrumvroomshoop.nl/horeca

Overnachten

Hotel Paping, Stationsweg 29, Ommen, 0529-451945, hampshirehotelspapaping.com

B&B De Môle, Chevalleraustraart 2, Den Ham, 0546-672922,

infobedandbreakfast.nl/demolle.html

B&B De Reiskamer, Magelerweg 37A, Den Ham, 06 46044447, de-reiskamer.nl

B&B Familie Scheper, Magelerweg 44, Den Ham, 0546-672588,

brinkdorpdendam.nl/overnachten/b-b-fam-scheper

Herberg Swaen, Brink 17, Den Ham, 0546-338226, herbergswaen.nl

B&B Veldzicht, sleuteladres Esweg 13, Den Ham, 0546-673338 / 06 42188883, bb-

veldzicht.nl

B&B Het Tuinhuisje, Vroomshoopseweg 12A, Den Ham, 0546-643277, bbhettuinhuisje.nl
B&B Huize Salland, Tonnendijk 96, Vroomshoop, 06 45274280,
bedandbreakfasthuizesalland.nl

Openbaar vervoer

Station Ommen, sprinter Blauwnet Zwolle-Emmen

Station Vroomshoop, sprinter Arriva Almelo - Hardenberg

Streekbus 81 Ommen - Almelo, haltes Kasteel Eerde en Den Ham Smitstraat. Niet op zondag!

Regiotaxi Vechtdal, 0592-378784

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/wandelsporen-ommen---vroomshoop/18120/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen Salland' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in het afwisselende Salland, van Ommen tot Diepenveen en de Sallandse Heuvelrug. Naast recente foto's van natuur en cultureel erfgoed bevat de wandelgids historische afbeeldingen van de meeste landhuizen. Tevens heeft Marycke per route bewoners ofwel beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

 4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten **voor slechts € 13,50**